

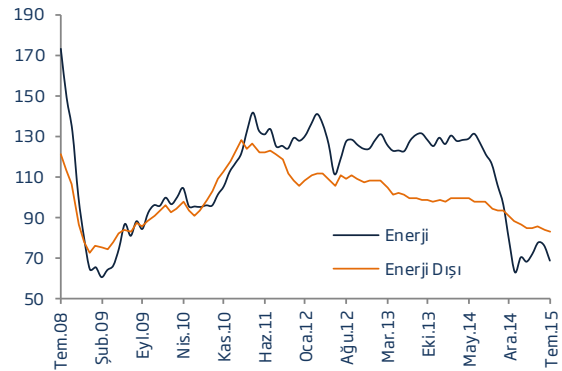
- Emtia fiyatları genel endeksi Temmuz ayında aylık bazda %7 oranında gerileyerek Nisan 2009'dan bu yana en düşük düzeyine indi. Enerji ve metal fiyatlarındaki düşüş bu gerilemede belirleyici olurken, tarımsal ürün fiyatlarının bir miktar yükseldiği izlendi.
- Çin ve Yunanistan kaynaklı makroekonomik riskler emtia fiyatlarını aşağı yönlü baskı altında tutmaya devam ediyor. Çin'de ekonomik büyümenin ivme kaybedeceğine ilişkin beklentiler ve bir süredir gerileme eğiliminde olan Çin borsasının ekonomiye ilişkin artırdığı risk algısı başta metal fiyatları olmak üzere emtia fiyatlarının gerilemesinde etkili oldu. Yunanistan'a ilişkin belirsizliklerin Euro Alanı'nda ılımlı büyüyen ekonomiyi olumsuz etkileyeceği endişesi de Temmuz ayında fiyatları olumsuz etkilerken, Ağustos ayında üçüncü kurtarma paketi için gerekli önlemlerin Yunanistan parlamentosunda kabul edilmesi endişelerin bir miktar hafiflemesine sebep oldu.
- Başta ham petrol olmak üzere bazı emtia ürünlerinde yüksek üretim düzeyi ve Temmuz ayının ilk yarısında değer kazanan dolar emtia fiyatlarının gerilemesinde etkili olan diğer faktörler olarak öne çıktı.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

Emtia Fiyatları Genel Endeksi

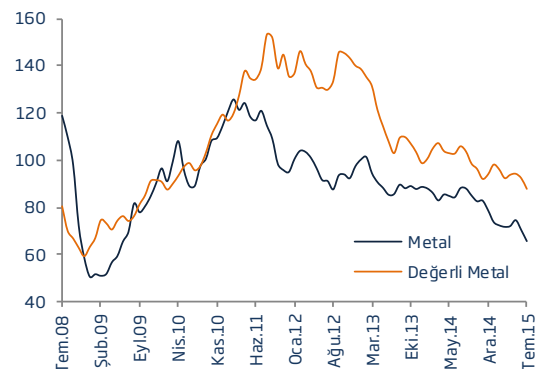
Enerji ve Enerji Dışı

Tarım *

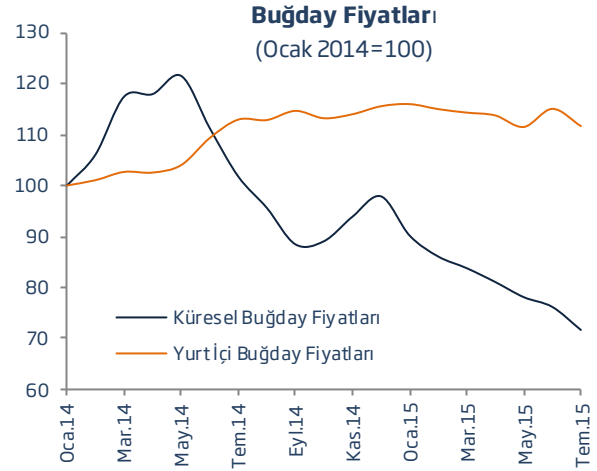
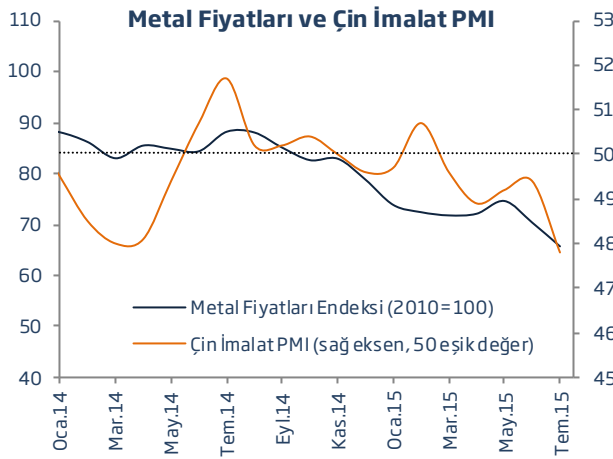
Metal *

* Enerji dışı endeksin alt endeksleri arasında yer almaktadır.

EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

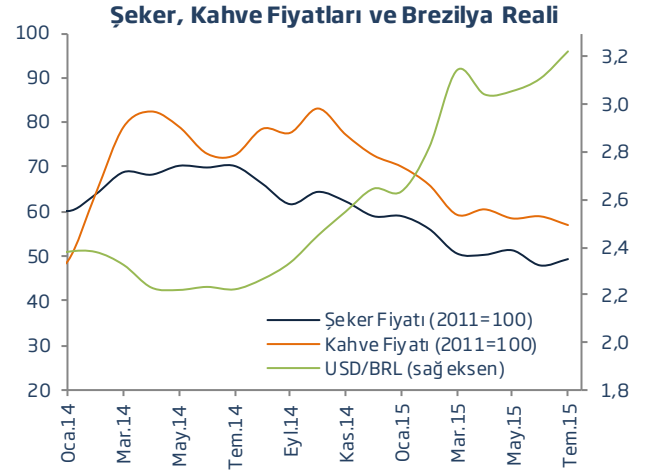
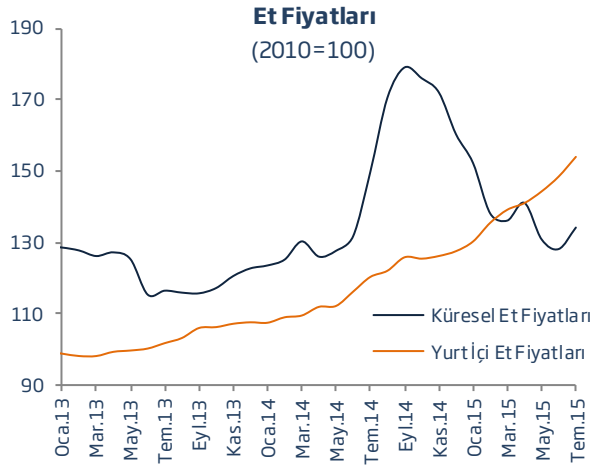
- Temmuz ayında ham petrolün varil fiyatı aylık bazda %11,4 oranında gerilerken, fiyattaki yıllık düşüş %48,4 düzeyine ulaştı. OPEC ülkelerinde üretimin son üç yılın en yüksek seviyesinde olması ve İran'ın yakın dönemde yeniden petrol satmaya başlayacağı beklentisi arz kaynaklı olarak petrol fiyatlarındaki düşüşün sürmesini sağladı. Çin kaynaklı endişeler başta olmak üzere küresel talep görünümünün güçlü olmaması da petrol fiyatlarını baskılıyor.
- 2014 başından bu yana gerileme eğilimi sergileyen kömür fiyatları Temmuz ayında da düşüşünü sürdürdü. Yüksek üretim düzeyi ile birlikte talebin zayıf seyretmesi kömür fiyatlarının gerilemesinde etkili oluyor.
- Metal fiyatları genel endeksi Çin ve Yunanistan kaynaklı endişeler ve üretim maliyetlerinde yaşanan düşüş paralelinde Temmuz ayında aylık bazda %6,6 oranında geriledi. Böylelikle metal fiyatlarındaki yıllık düşüş %25'i aşmış oldu.
- Demir cevheri Temmuz ayında en çok değer kaybeden emtia olurken, bir önceki aya göre %17,5, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %45,9 değer kaybetti. Çin'in ekonomik büyümesine ilişkin endişeler ve yüksek stok düzeyi demir cevheri fiyatlarını olumsuz etkilemeye devam ediyor. Yunanistan'a yönelik endişelerin ay sonuna doğru bir miktar hafiflemesi fiyatlardaki düşüşü bir miktar sınırlasa da Çin kaynaklı endişelerin baskın olduğu görüldü.
- Yüksek stok seviyesi ve zayıf talep görünümü nikel fiyatlarının da gerilemesine neden oldu. Aylık bazda %11 oranında gerileyen nikel fiyatlarında yıllık düşüş %40'ın üzerinde seyrediyor.

- Tarımsal ürünler genel fiyat endeksi nispeten yatay bir seyir izlerken, mısır fiyatlarındaki artış paralelinde tahıl fiyatlarının Temmuz ayında %3 oranında yükseldiği görüldü. Son 1 yıldır dalgalı bir seyir izleyen tahıl fiyatları, kuraklık nedeniyle Ağustos 2012'de tarihi yüksek seviyelere yaklaşmış, sonrasında ise, gerileme eğilimine girmişti. Bir süredir yüksek rekoltenin desteklediği fiyatların hava koşullarındaki değişimlere oldukça duyarlı olduğu dikkat çekiyor.

EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Yıllık bazda %30'a yakın gerileyen buğday fiyatları zayıf talep görünümü ve yüksek stok seviyelerinden olumsuz etkilenmeye Temmuz ayında da devam etti ve aylık bazda %6 gerileyerek Ağustos 2010'dan bu yana en düşük değerini aldı. Yurt içinde ise, Toprak Mahsulleri Ofisi üretim maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle üreticinin zarar etmemesi için alım fiyatını yükselterek küresel buğday fiyatlarındaki düşüşün yurt içi piyasaya yansımaları engelledi. Nitekim, Temmuz 2015 itibarıyla yurt içinde buğday fiyatlarındaki yıllık düşüş %1,1 oranında kaldı.
- Dünyanın önemli mısır üreticileri arasında bulunan ABD, Temmuz ayında mevsim normallerinin üzerinde yağış alırken, bu durumdan olumsuz etkilenen mısırın fiyatı aylık bazda %7,7 yükseldi. Öte yandan, yağışlı ortama ihtiyaç duyan pirincin fiyatı, Tayland'da yağışların az olması nedeniyle %4,3 arttı. Benzer şekilde çay fiyatlarının olumsuz hava koşulları nedeniyle yükseldiği görüldü.
- Kırmızı etin fiyatı aylık bazda %4,7 artarak üç ayın ardından yeniden yükseldi. Küresel et fiyatları Eylül 2013 - Eylül 2014 arasında hızlı bir yükseliş yaşamış, ardından ABD'de ve Güney Amerika'da artan hayvan varlığı neticesinde yeniden düşüş eğilimine girmişti. Dönem dönem küresel et fiyatlarında dalgalanmalar yaşansa da Eylül 2014'ten bu yana düşüş eğiliminin sürdüğü izleniyor. Son dönemde et fiyatları yurt içinde de önemli bir gündem maddesi durumunda. Küresel et fiyatlarındaki düşüşün yansımadağı yurt içi et fiyatları, yüksek kurun maliyetler üzerinde yarattığı baskıdan da olumsuz etkileniyor. Temmuz 2015 itibarıyla %28'e ulaşan et fiyatlarında yıllık artışın önüne geçmek amacıyla karkas et ithalatının kolaylaştırılan bir düzenlemeye gidildi.

- Bir yıllık dönemde %30'a yakın gerileyen şeker fiyatları, Temmuz ayında şeker kamışının girdi olarak kullanıldığı etanol üretiminin artması nedeniyle %3 yükseldi. Kahve fiyatları ise Brezilya ve Vietnam'da bir miktar artış kaydeden kahve üretiminin etkisiyle %3,3 geriledi ve yıllık değer kaybı %21,6 düzeyinde gerçekleşti. Brezilya'nın dünya üretiminden önemli pay aldığı şeker ve kahve fiyatlarında son dönemde yaşanan düşüşün en önemli gerekçesi olarak Brezilya realinde görülen değer kaybı gösteriliyor.

EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Çin ekonomisine ilişkin Temmuz ayında da varlığını sürdüren aşağı yönlü riskler, enerji ve metal fiyatlarını baskılamaya devam etti. Buna karşılık, Yunanistan ile ilgili sorunların kısa vadede çözülmüş olması Euro Alanı'na yönelik risk algısının azalmasına neden olurken, talep görünümüne ilişkin beklentilerin bir miktar iyileştiği izlendi.
- Dünya Bankası'nın Temmuz ayında güncellediği verilerde bir çok emtiada 2015 ve sonraki dönemlere ilişkin tahminlerin aşağı yönlü revize edildiği görüldü. Metallerde kurşun ve çinko fiyatları dışında aşağı yönlü risklerin sürdüğü izlenirken, tahıl ürünlerinde nispeten yukarı yönlü bir seyir izleneceği öngörüldü.
- Yurt içinde yüksek seyreden kırmızı et ve buğday fiyatlarına ilişkin küresel fiyat tahminlerinin ise aşağı yönlü revize edilmesi dikkat çekti.

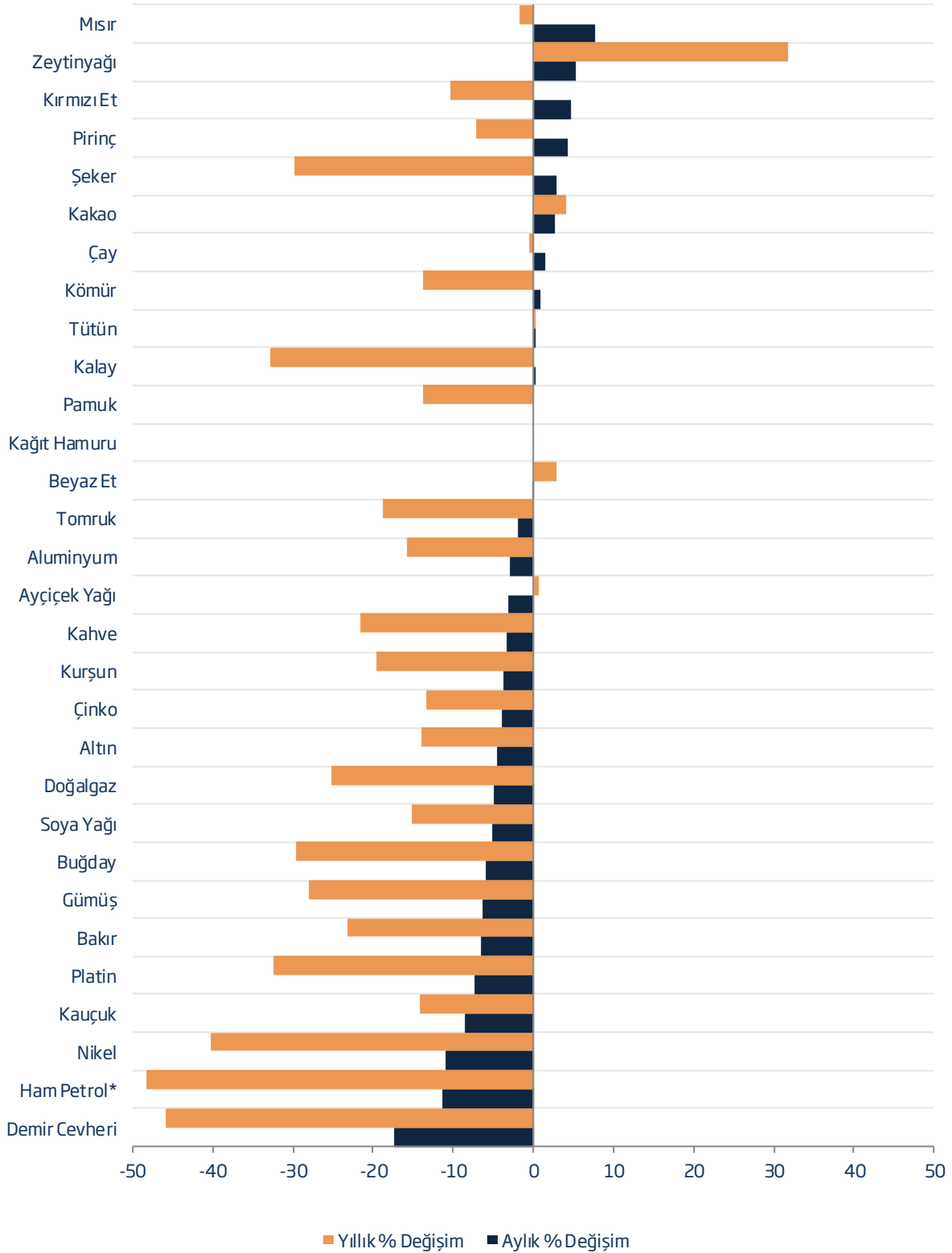
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin			
		2000	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2020
Enerji									
Ham Petrol*	USD/varil	28	105	104,1	96	58	61	64	72
Kömür	USD/ton	26	96	84,6	70	58	60	61	66
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	4	12	11,8	10	8	8	8	8
Tarım									
Kakao	USD/kg	0,9	2,4	2,4	3,1	3,0	2,9	2,8	2,6
Kahve	USD/kg	1,9	4,1	3,1	4,4	3,7	3,7	3,7	3,6
Çay	USD/kg	1,9	2,9	2,9	2,7	2,7	2,7	2,7	2,9
Soya Yağı	USD/ton	338	1.226	1.057,0	909	780	800	820	883
Mısır	USD/ton	89	298	259,4	193	175	179	183	196
Pirinç	USD/ton	202	563	505,9	423	400	401	402	405
Buğday	USD/ton	114	313	312,2	285	235	238	242	252
Kırmızı Et	USD/kg	1,9	4,1	4,1	5,0	4,5	4,5	4,4	4,4
Beyaz Et	USD/kg	1,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,5	2,4	2,4
Şeker	USD/kg	0,2	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Tomruk	USD/metre küp	275	451	463,5	465	390	400	410	442
Pamuk	USD/kg	1,3	2,0	2,0	1,8	1,6	1,7	1,7	1,9
Kauçuk	USD/kg	0,7	3,4	2,8	2,0	1,8	1,9	1,9	2,2
Tütün	USD/ton	2.976	4.302	4.589,0	4.999	4.900	4.858	4.817	4.696
Metal									
Aluminyum	USD/ton	1.549	2.023	1.847,0	1.867	1.765	1.804	1.845	1.971
Bakır	USD/ton	1.813	7.962	7.332,0	6.863	5.850	5.956	6.064	6.399
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	128	135,0	97	55	57	59	64
Kurşun	USD/ton	454	2.065	2.140,0	2.095	1.875	2.100	2.131	2.228
Nikel	USD/ton	8.638	17.548	15.032,0	16.893	13.000	13.572	14.170	16.125
Kalay	USD/ton	5.436	21.126	22.283,0	21.899	16.100	16.685	17.290	19.243
Çinko	USD/ton	1.128	1.950	1.910,0	2.161	2.125	2.400	2.432	2.529
Altın	USD/troy ons	279	1.670	1.411,0	1.266	1.175	1.156	1.138	1.084
Gümüş	USD/troy ons	5	31	23,8	19	16	16	16	16
Platin	USD/troy ons	545	1.551	1.487,0	1.384	1.100	1.135	1.170	1.285

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

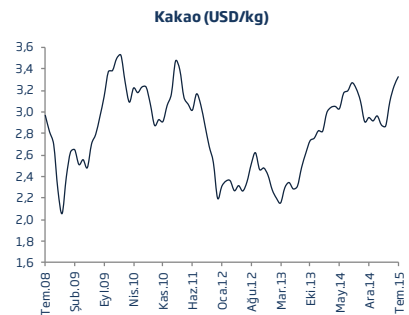
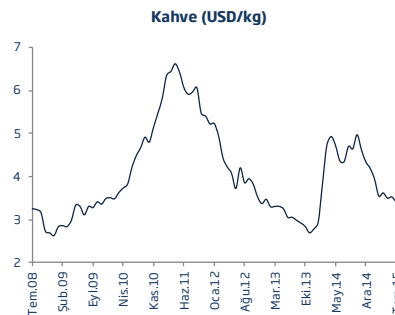
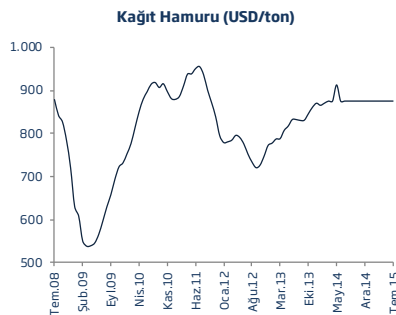
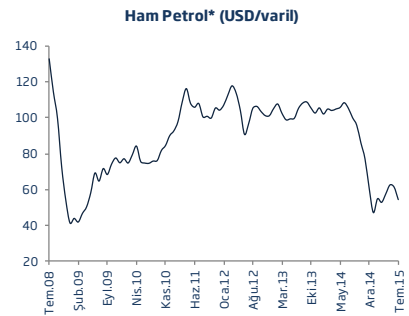
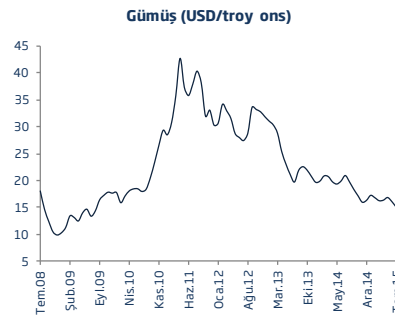
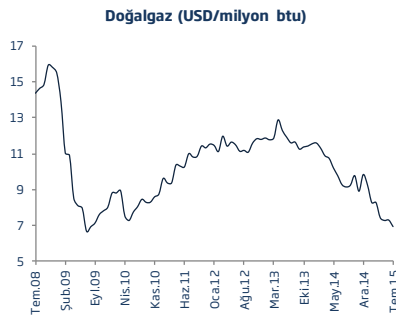
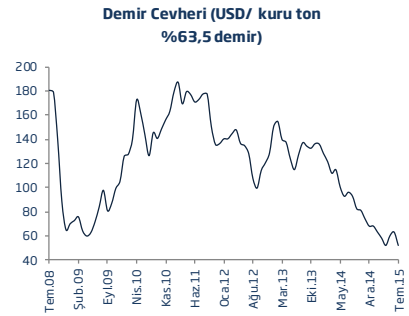
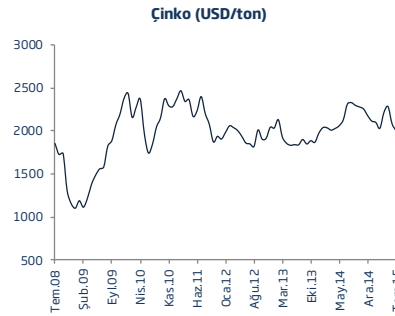
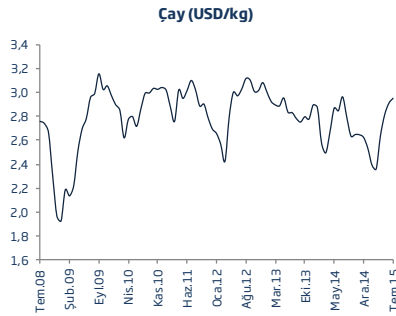
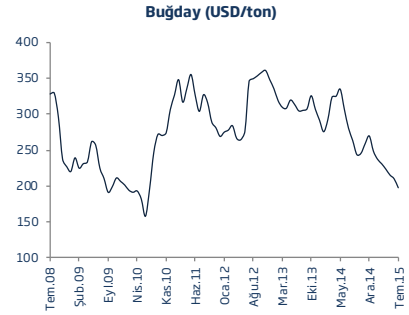
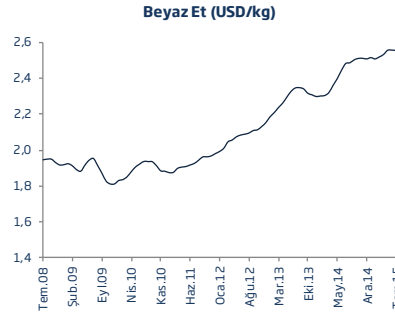
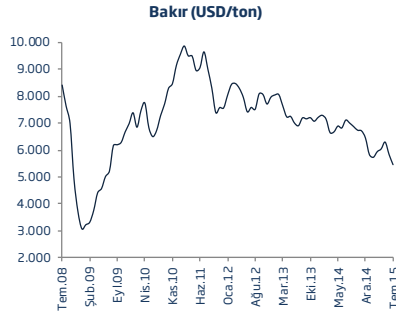
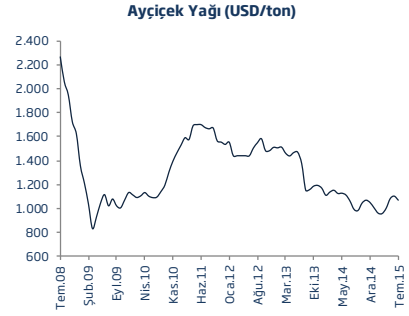
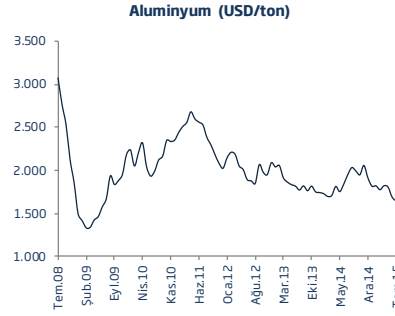
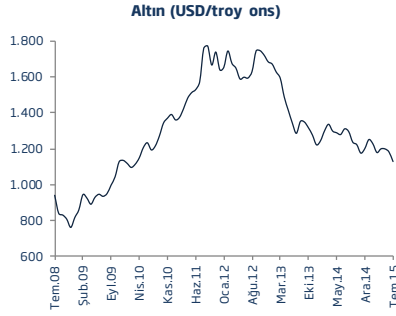
* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Temmuz 2015)

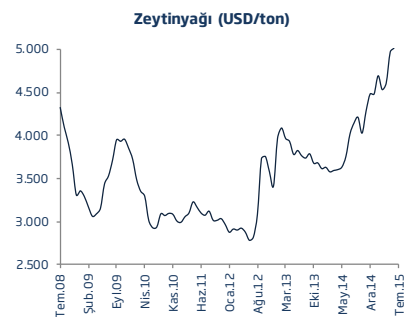
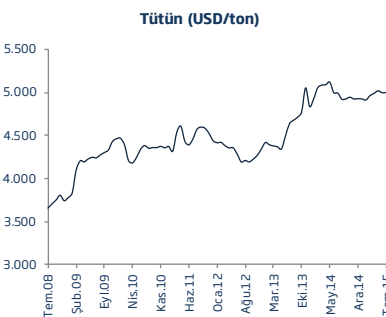
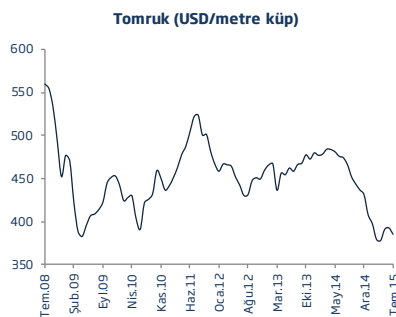
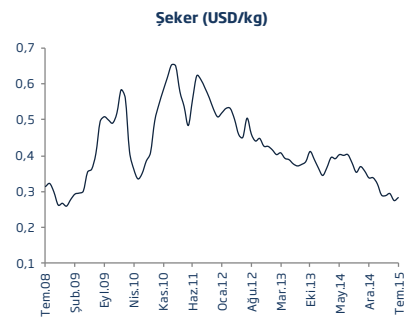
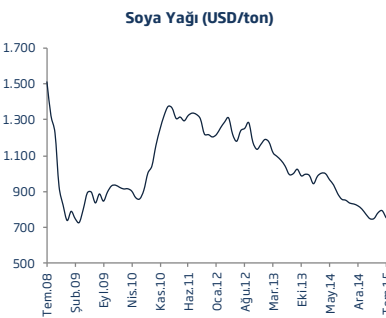
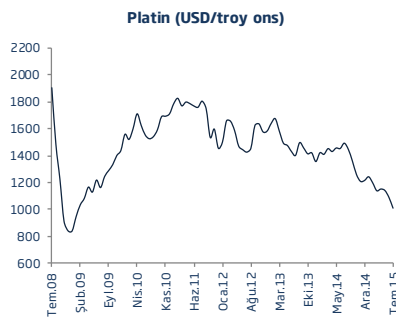
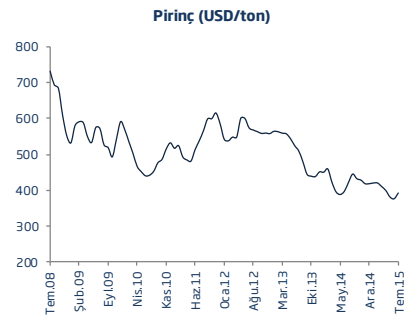
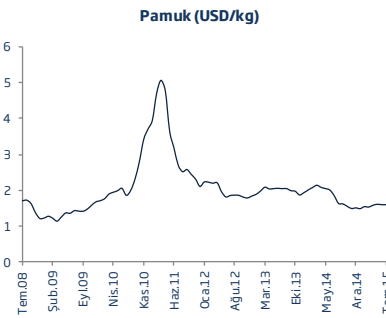
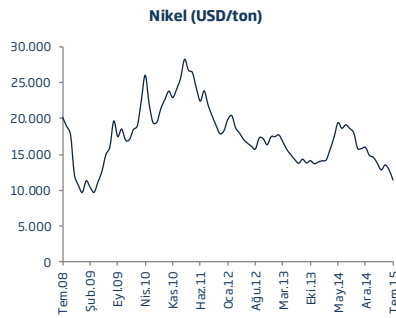
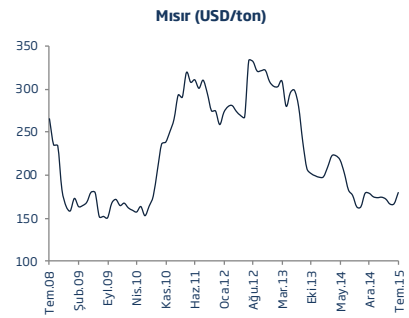
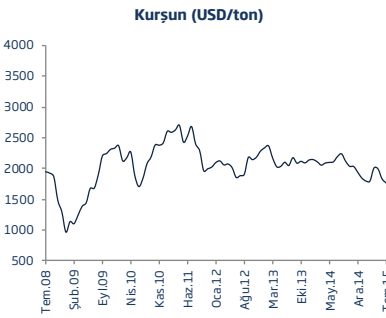
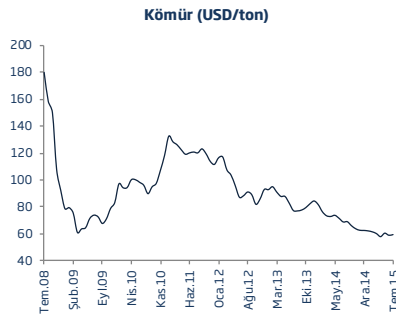
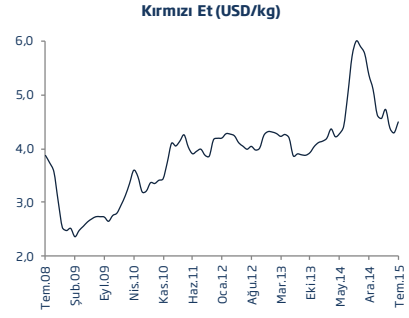
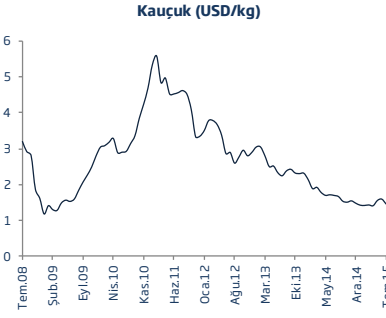
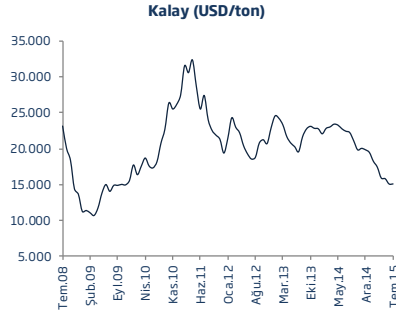
* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - I

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Rapordaki tablo ve grafiklerde IMF ve Dünya Bankası'nın verileri kullanılmıştır.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman

goksun.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yardımcısı

erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.

ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.